Činnosť ROZHODCOV pri pretekoch v orientačných športoch (OB, OC, LOB, PO)

Opis činnosti ROZHODCOV (funkcionárov)

Opis činnosti ROZHODCOV (funkcionárov) – je uvedená v príslušných pravidlách

- riaditeľ pretekov
- **Riaditeľ pretekov riadi usporiadateľský kolektív, je zodpovedný za dodržiavanie všeobecne záväzných právnych noriem a predpisov pri príprave, v priebehu a pri likvidácii športovej akcie.**

- hlavný rozhodca
- **Hlavný rozhodca pretekov je osoba zodpovedná za dodržiavanie platných pravidiel a súvisiacich predpisov SZOŠ (súťažný poriadok, vykonávacie predpisy).**

- staviteľ/autor tratí
- **Autor tratí je rozhodca, ktorý navrhuje jednotlivé trate pre jednotlivé kategórie.**

- vedúci štartu
- **Vedúci štartu je rozhodca, ktorý riadi priebeh štartu pretekárov a zodpovedá zaň.**

- vedúci cieľa
- **Vedúci cieľa je rozhodca, ktorý riadi priebeh činností v cieli pretekov a zodpovedá za ne.**

S kým musí príslušný funkcionár spolupracovať

- **riaditeľ pretekov**

So všetkými, je najvyšší šéf!

Na „väčších“ podujatiach je zvykom mať pre riadenie technických činností rovnocenného pomocníka tzv. TECHNICKÝ RIADITEĽ.

Pre administratívne činnosti a komunikáciu (najmä s účastníkmi pretekov) je tzv. TAJOMNÍK PRETEKOV.

Tajomník pretekov je zvyčajne šéf kancelárie pretekov (agenda podujatia, prezentácia, dohlášky, odhlášky, ubytovanie, doprava, parkovanie, platby,...), u tajomníka je „uschovaná“ dôležitá dokumentácia podujatia – povolenia, súhlasy, úradné rozhodnutia...

S kým musí príslušný funkcionár spolupracovať

- **hlavný rozhodca**

So všetkými, je najdôležitejší rozhodca!

Pred podujatím najaktívnejšie spolupracuje s autorom tratí, tajomníkom pretekov a tiež osobou zodpovednou za tvorbu štartových listín.

Pred hlavným rozhodcom nič netajme!

Naopak, je dôležité informovať ho o každom probléme vyskytnuvšom sa pred i počas podujatia.

S kým musí príslušný funkcionár spolupracovať

- **staviteľ/autor tratí**

Spolupracuje okrem hlavného rozhodcu aj s vedúcim cieľa i vedúcim štartu!
Je nápomocný pri riešení usporiadania miesta štartu i miesta cieľa.

Pred podujatím najaktívnejšie spolupracuje s hlavným rozhodcom, tajomníkom pretekov a tiež osobou zodpovednou za tvorbu štartových listín.

Počas pretekov je zodpovedný za činnosť nasledujúcich spolupracujúcich osôb:

staviteľ/autor tratí

<u>vynášači kontrol</u>

vykonávajú vynášanie kontrolných stanovíšť, a ich umiestenie na miesta označené v teréne staviteľom tratí, pričom kontrolujú správnosť určených kódov a opisov KS,

<u>kontrolóri kontrolných stanovíšť</u>

vykonávajú kontrolu správneho umiestnenia a kompletnosti KS – zvyčajne činnosť spojená s vynášaním KS,

<u>„stužkári“</u> (z radov skúsených pretekárov)

zabezpečujú včasné označenie cesty na štart, tiež označenie líniovej trate,

<u>„stužkári“ zakázaných oblastí a povinných úsekov</u>

vyznačujú staviteľom tratí určené zakázané oblasti a povinné úseky, v prípade malého rozsahu možno spájať s činnosťou vynášačov KS,

staviteľ/autor tratí

usporiadatelia na občerstvovacích staniciach

rozhodcovia na KS (napr. na kontrolu preukazov)

musia mať kvalifikáciu rozhodcu a musia byť označení,

strážcovia kontrol

ich úlohou je nenápadné stráženie kontrol, tak aby neovplyvňovali fair play priebeh pretekov,

predbežci

osoby zabezpečujúce rádiové prenosy z KS

ich úlohou je osadenie vysielačov, antén a špeciálnych záznamových jednotiek na KS v teréne,

S kým musí príslušný funkcionár spolupracovať

- vedúci štartu

Spolupracuje okrem hlavného rozhodcu a riaditeľa pretekov aj s autorom tratí a tajomníkom pretekov!

Pred pretekmi a počas pretekov úzko spolupracuje s tvorcom štartových listín (počty máp), neodkladne ho informuje o:

- oneskorených štartoch,
- korekciách štartových časov,
- počte skutočne odštartovaných pretekárov.

S kým musí príslušný funkcionár spolupracovať

- **vedúci cieľa**

Spolupracuje okrem hlavného rozhodcu a riaditeľa pretekov aj s autorom tratí!

Úzko spolupracuje s tvorcom štartových listín, neodkladne ho informuje o porušení pravidiel zistených v cieľovom priestore, tiež s osobami zabezpečujúcimi rádiové prenosy medzičasov.

Príklady nedôslednosti z praxe a odporúčania

Tajomník pretekov:

V prihláškach nefigurujú registračné čísla pretekárov

– možná chyba: nesprávne zaradenie do kategórie.

Riešenie: Doplniť ich.

Majstrovské kategórie – podmienka štartu 3 pretekárov v kategórii

– možná chyba: nemožnosť udeliť majstrovské tituly a medaily.

Riešenie:

Informovať pretekárov, ktorí majú právo štartovať v príslušnej kategórii, či súhlasia so zaradením do svojej kategórie.

Príklady nedôslednosti z praxe a odporúčania

Hlavný rozhodca:

<u>Málo rozbehových kontrol</u>

– možná chyba: dvaja a viac štartujúcich v jednej minúte na rovnaké KS /zároveň sa doba štartovania zbytočne predlžuje/

Riešenie:

Bezodkladne nariadiť autorovi tratí riešiť problém, ak aj nie je možné rozšíriť už existujúci počet KS v priestore, je potrebné korigovať trate tak, aby boli použité ako rozbehové kontroly s pôvodným poradovým číslom 2 (najjednoduchšie riešenie).

S týmto súvisí aj dôsledná kontrola opisov KS!

Nutné riešiť ešte pred konečnou tlačou tratí!

Príklady nedôslednosti z praxe a odporúčania

Hlavný rozhodca:

<u>Príliš veľa kategórií na jednej trati</u>

– možná chyba: pri dodatočných dohláškach hrozí prelínanie sa štartu pretekárov z rôznych kategórií na tej istej trati

/zároveň sa doba štartovania zbytočne predlžuje/

Riešenie:

Bezodkladne nariadiť autorovi tratí riešiť problém, zmenou aspoň rozbehového KS vytvoriť novú trať rovnakých parametrov.

S týmto súvisí aj dôsledná kontrola opisov KS!

Nutné riešiť ešte pred konečnou tlačou tratí!

Príklady nedôslednosti z praxe a odporúčania

Autor tratí:

Nevytvorená schéma štartovacieho roštu (ohromná pomôcka pre vedúceho štartu)

– možná chyba: dvaja a viac štartujúcich v jednej minúte na rovnaké KS

Riešenie:

Autor tratí má najlepší prehľad o tratiach,

pri tvorbe štartovacieho roštu zistí, na ktorej trati štartuje príliš veľa pretekárov,

pre ktorú kategóriu je možné použiť násobok základného štartového intervalu.

Nutné riešiť ešte pred konečnou tlačou tratí!

Príklady nedôslednosti z praxe a odporúčania

Vedúci štartu:

Nedostatok máp pre príslušnú kategóriu na štarte

– možná chyba: neodštartovanie pretekára v správnom štartovom čase

Riešenie:

Podrobne sa oboznámiť so schémou štartovacieho roštu,

od tvorcu štartových listín zistiť najaktuálnejší stav štartujúcich,

operatívne presunúť chýbajúce mapy alebo zvyšné mapy kategórie na tej istej trati, ktorá je už odštartovaná.

Príklady nedôslednosti z praxe a odporúčania

Vedúci cieľa:

<u>Pretekár sa vracia do priestoru pretekov</u>, lebo pri vyhodnotení preukazu zistil chýbajúce razenie zberného KS...

– možná chyba: hrubé porušenie pravidiel (deti a začiatočníci netušia že sa to nesmie)

Riešenie:

Po celý čas pretekov musí byť v priestore cieľového koridoru zodpovedný rozhodca, ktorý vie vysvetliť dotknutým pretekárom prečo ich konanie nie je dovolené.

Zároveň rieši podnety pre diskvalifikáciu pretekárov, ktorí dorazili do cieľa bez mapy alebo pretekárskeho preukazu.

Tiež „čistí“ cieľový priestor od pretekárov, ktorí ho bezdôvodne blokujú.

Najčastejšie chyby na podujatiach SZOŠ:

v protokoloch sa opisujú všeobecné veci,
technické záležitosti sú spomenuté iba okrajovo, málokto uvádza detaily námietok a spôsoby ich vyriešenia

nebezpečné miesta v teréne sa neoznačujú
(dokonca niektorí AT trvajú na tom, že pretekár to mal vyčítať z mapy), vznikajú zbytočné úrazy

nie vždy hlavný rozhodca schvaľuje v protokole výsledky,
je to dosť dôležitá veta, znamená že výsledky HR skontroloval, po podpísaní protokolu sú oficiálne

originály protokolov majú byť podpísané a majú byť archivované na SZOŠ
- deje sa to tak?

máloktoré výsledky pretekov obsahujú registračné čísla pretekárov!

Čo bolo v protokoloch orientačných pretekov SZOŠ v r. 2015

Zásadná chyba v protokoloch (aj v propozíciách):

V klasifikácii pretekov sa vôbec neuvádza na akej trati sú (boli) preteky, väčšinou sa to z protokolu ani nedá zistiť!

Neznáme formáty pretekov - krátka trať, klasická trať

(nepoznáme také formáty), treba si vybrať z:

šprint – stredná trať – dlhá trať – (voľný výber poradia KS – OC)

Nedisciplinovaní pretekári!

pohyb v mieste tratí, nevyhodnotenie pretekárskych SI preukazov

Čo bolo v protokoloch orientačných pretekov SZOŠ v r. 2015

Nesúlad opisu KS s umiestnením návestia

2 námietky, obe HR vyriešil správne:

1. **preteky sa riadia časom usporiadateľa**
2. **kapacita záznamov čipu SI**
   (AT musí rátať s možným problémom)

Chybne osadené KS

nesprávne sa vynechal do hodnotenia 1 medzičas, mali sa vynechať 2 (na „zrušené“ KS a zo „zrušeného“ KS)

Čo bolo v protokoloch orientačných pretekov SZOŠ v r. 2015

Preteky v súčte za 2 dni sa nedali vyhodnotiť...
v sobotu použitý MeOS, v nedeľu OB2000

V protokole je uvedené, že boli podané námietky,
no ich obsah nie je známy...

Posuny štartovacích hodín...
- boli zosúladené s jednotkami SI???

Chyby v štartových listinách
- nie sú nažrebované v súlade s pravidlami

Čo bolo v protokoloch orientačných pretekov SZOŠ v r. 2015

Trate v skutočnosti staval niekto iný ako osoba uvedená v propozíciách pretekov!

Dokonca je tento fakt používaný ako ospravedlnenie fatálnych chýb v stavbe tratí...

„Zaprotokolovaný“ autor tratí veľmi ťažko uznáva zodpovednosť za tieto chyby.

Marian Kazík, február 2016